

“ZAMONAVIY PSIXOLOGIK TADQIQOTLAR INTEGRATSİYASI” MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA İLMİY-AMALİY ANJUMAN

Buxoro – 2023

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA KAFEDRASI

**ZAMONAVIY PSIXOLOGIK TADQIQOTLAR
INTEGRATSIYASI**

**MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN TO'PLAMI
2023-yil 24-25 noyabr**

KOMPETENTLIK VA KOMPETENSIYALAR SHAKLLANISHINING UZLUKSIZLIK XUSUSIYATI

*Jo'rayev Qo'ldoshjon Ismatullo o'g'li
Buxoro davlat universiteti erkin tadqiqotchisi*

Annottasiya. Ushbu maqolad kompetentlik va kompetensiyalar shakllanishining uzluksizlik xususiyatini o'rghanish haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: kompetentsiya, pedagogik asoslar, til, o'qitish, yondashuvlar, uslublar.

Kirish. Jahon moliyaviy-iqtisodiy inqirozi sharoitida «Kasb ta'lifi (iqtisodiyot)» ta'lif yo'nalishi va mutaxassisligi bo'yicha tahsil olayotgan talabalar ongida pedagogik faoliyatga oid zarur ko'nikmalarni shakllantirish hamda malakalar bilan qurollantirish dolzarb masalaga aylanib ulgurdi. Iqtisodiy ta'linda, xusan, bo'lajak pedagoglarni tayyorlashda, ularda kasbiy kompetentlikni shakllantirish zamonaviy boshqaruv uslublarini o'zlashtirishning pedagogik texnologiyalaridan xabardor bo'lish zaruratini ham qo'yemoqda. Bu borada olib borilayotgan amaliy ishlar ko'lamenti tasavvur etish uchun hozirda Toshkent davlat iqtisodiyot universitetida faoliyat yuritayotgan «Ta'lim innovatsiyalari va texnologiyalari Markazi»ning faoliyatini misol sifatida keltirish mumkin. Fan va texnikaning rivoji ilmiy bilimlarning hajmiga va xarakteriga ta'sir ko'rsatib, ta'lim tizimida, jumladan, iqtisodiy ta'linda ham o'z aksini topmoqda. O'zgarishlar sharoitida iqtisodiy ta'lim jamiyatning rivojlanishi va me'yorida boshqarilishi uchun asos bo'lib xizmat qilishi lozim. Bunda aynan iqtisodiy ta'lim bo'lg'usi o'qituvchi-pedagoglarni kasbiy kompetentligini shakllanishida asosiy o'rinni egallaydi. Shuning uchun ham barcha tarixiy inqiroz, yangilanish va yuksalish bosqichlarida aynan ta'lim tizimining iqtisodiyot sohasini isloq qilish muhim ahamiyat kasb etadi. Hozirga kelib bo'lg'usi o'qituvchi-pedagoglarni tayyorlashda ilg'or pedagogik texnologiyalardan foydalanish tadbirlar (islohot) esa, talaba shaxsining va akademik guruhlarda mashg'ulotlarni tashkil etishning psixologik jihatlarini hisobga olgan sharoitdagina ijobjiy samara berishi mumkin.

Kompetensiya – shaxsning qobiliyat, qiziqish, motivatsiya kabi sifatlarini o'z ichiga oluvchi kuzatilayotgan xulq-atvor modellarining kompleksi sifatida tasvirlanadi. Kompetensiya ta'rifi yuqorida barcha psixologik atamalarni o'z ichiga olishi mumkin.

O'quvchilarda shakllantiriladigan kompetensiyalar kreativ, ya'ni ijodiy yaratuvchilik xarakteriga ega bo'lib, ularni muntazam faollikka undaydi. Bunday kompetensiyalar sirasiga kommunikativ, axborotlar bilan ishlash, o'zini o'zi rivojlanish, ijtimoiy-emotsional va fuqarolik kabilarni kiritish mumkin. O'quvchilarda kompetensiyalardan foydalanish tajribasini hosil qilishga alohida e'tibor qaratish lozim. Buning uchun o'quv dasturlari, darsliklar, o'quv qo'llanmalarini kompetensiyaviy yondashuv asosida loyihalash, o'qituvchilar tomonidan tanlanadigan ikkilamchi loyihalalar tarkibiga kompetensiyalarni hosil qilishga xizmat qiladigan o'quv materiallari, ta'limiy topshiriqlarni kiritish, raqamli didaktik vositalarni ishlab chiqishga xuddi shu nuqtai nazardan yondashish alohida dolzarblik kasb etmoqda.

So'nggi yillarda kompetentli yondashuv tushunchasi pedagogikada keng qo'llanilmoqda. Ta'lim amaliyotida tez-tez qo'llanilayotgan ushbu atama ta'lim mazmunida ustuvor o'rin egallamoqda. Kompetentli yondashuv tayanch tushuncha sifatida zamonaviy pedagogikaning ilmiy tushunchalari tarkibiga singish bosqichlarini o'tamoqda. Mazkur tushunchaning o'ziga xos jihat uning pedagogika fanida eskirib qolgan tushunchalar bilan o'zaro qiyoslashni taqozo qilishidadir. Biz o'z tadqiqotimiz davomida kompetensiyaviy yondashuv doirasiga kiradigan va u bilan o'zaro aloqador bo'lgan tushunchalarni izohlashga harakat qilamiz. Ular: kompetensiya, kompetentlilik, kasbiy kompetentlik, pedagogik kompetentlik kabilalar. Shu bilan bir qatorda biz tadqiqotimiz davomida kompetentlilik va

tayyorlik, kompetensiya hamda bilim, ko'nikma, malakalarning har biri ustida fikr yuritishga harakat qildik. Kompetentli yondashuv yagona ta'lim jarayonini ta'minlashning konseptual asosi sifatida taqdim etiladi. Shuning uchun ham u bugungi kunda ta'lim mazmunini yangilashni taqozo qilmoqda. O'tgan asrning 90-yillardayoq, kompetentlilik tushunchasi, bir tomonidan yangi kashfiyotlar va ishlammalarni muvofiqlashtirish imkonini berib, insonning bilish faoliyatini va amaliy harakatlariga taalluqlidir. Ikkinchisi tomonidan esa, har bir sinfda pedagogik vaziyat bilan bog'liq holda ta'limiy talablarni aniqlashga ko'maklashadi, deb yozgan edi N.S.Rozov [6]. Kompetentlik tushunchasi so'nggi yillarda asosan kasbiy ta'lim sohasidagi tadqiqotlarda keng qo'llanilganligini ko'rish mumkin. Jumladan, S.T.Turg'unov, M.B.Ma'murov, O'.Q.Tolipov, Sh.Q.Mardonov, G.T.Boymurodova, G.N.Ibragimovalarning ishlarida bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash, o'qituvchilarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish sohasiga kompetensiyaviy yondashuvni tatbiq etishning ayrim masalalari tadqiq etilgan. Kompetensiyaviy yondashuv doirasida tadqiqotlarni amalga oshirish umumiyligi o'rta ta'lim maktablari davlat ta'lim standartlarini takomillashtirish bilan bog'liq holda tadqiq etilmoqda. Bu sohada R.G.Safarova, M.M.Vahobov, Yu.M.Asadov, M.Pardaevalarning tadqiqotlарини alohida ko'rsatib o'tish mumkin. Umumiyligi o'rta ta'lim jarayoniga kompetensiyaviy yondashuvni tatbiq etish haqida fikr yuritganda I.A.Zimnyaya uchta sababni ko'rsatib o'tgan: integratsiyaning umumyevropa va jahon miqyosidagi ko'lami, ta'lim paradigmasining o'zgarishi, ta'lim sohasidagi yo'riqnomalar, ko'rsatmalar, dasturlar va farmoyishlar. O'zbekistonda umumiyligi o'rta ta'lim tizimini kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etishda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2012 yil 10 dekabrdagi "Chet tillarini o'rganish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-1875-sonli, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan 2017 yil 6 apreldagi "Umumiyligi o'rta va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limining Davlat ta'lim standartlarini tasdiqlash to'g'risida"gi 187-sonli Qarorlari muhim ahamiyatga ega bo'ldi.

AQShda Kompetensiyaviy yondoshuvning falsafiy asoslari masalasida, ularning global maqsad va vazifalari, tashkiliy tizimi, mohiyati, ta'lim standartlari, sifati, ta'limning sifatini nazorat qilish, oliy pedagogik maktablarning faoliyatini aks ettirgan mualliflar M.Apple, D.Armstrong, D.L.Ball, D.Barnes, F.Baumgartner, M.Sochran-Smith, D.K.Sochan, L.Darling-Hammond, S.Feiman-Nemser, A.D.Glenn va boshqalar. Bizning mamlakatimizda Kadrlar tayyorlash milliy dasturida belgilangan vazifalarni amalga oshirish zamonaviy o'qituvchiga yangi talablarni qo'yadi. Zamonaviy o'qituvchi qanday bo'lishi kerak, degan savol bиринчи darajaga chiqadi. Kompetensiya nuqtai nazaridan yondoshuv masalasiga xorijiy mamlakatlarda bo'lgani kabi ko'r-ko'rona yondashilmaydi. Kasbiy kompetensiya o'rniga ijodiy jamoalar va pedagogik olimlar tomonidan kasbiy mahorat tushunchasi berilib, asosiy ilmiy ishlarda ma'lum bir soha va fanlarni o'qitish borasida metod va uslublarni ishlab chiqishga qaratilgan, lekin aynan kompetenli o'qituvchi masalasiga yondoshuv endigina amalga oshirilmoqda.

Xulosa

Kasbiy kompetentlikni shakllanganlik darajasini aniqlash va uni rivojlantirish usullarini tadqiq etishga bag'ishlangan. Kompetentsiya – bu baholanishi mumkin bo'lgan, kuzatilayotgan xatti-harakatning klassteridir. Buni biz bo'lg'usi o'qituvchi-pedagogning qobiliyatları, qiziqishlari, motivatsiyalarining namoyon bo'lishi misolida ko'rindi.

Adabiyotlar.

1. Татур Ю.Г. Компетентность в структуре модели качества подготовки специалиста // Высшее образование сегодня. – 2004. – № 3. – С. 20-26.
2. Шихова О.Ф. Образовательные стандарты: проблемы структуры и диагностиичности. Монография. – М. – Ижевск: Издательский дом «Удмуртский университет», 2004. – 188 с.
3. Деркач А.А., Зазыкин В.Г. Акмеология. – СПб.: Питер, 2003. – 256 с.

4. Заморская Т.В. Психолого-педагогические особенности совершенствования профессиональной компетентности педагога-психолога в условиях института повышения квалификации: Дис. ... канд. психол. наук. – Тамбов, 2003.
5. Зимняя И.А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования // Высшее образование сегодня. – 2003. – № 5. – С. 34-42.
6. Проблемы качества образования. Книга 2. Компетентность человека – новое качество результата образования // Матер. XIII. Всерос. Совещ. – М. – Уфа: Исслед. центр проблем кач-ва под-ки спец-ов, 2003. – 72 с.
7. Анисимова О.А. Психолого-педагогическая компетентность как фактор сохранения и укрепления профессионального здоровья учителя: Дис. ... канд. психол. наук. – М., 2002.

INSON EHTIYOJLARINING IYERARXIK TAMOYILLARI VA UNI O'ZGARTIRISH PRINSIPLARI

Kudratov Akmaljon Ibodillayevich

*Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti akademik litseyi direktori,
Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori(Phd), dotsent*

Annotation. Mazkur maqolada shaxs ehtiyojlari namoyon bo'lishi, shakllanishi, uning turlari o'z ifodasini topdi. Shuningdek, ehtiyojlarning qondirilishiga ko'ra turlari batafsil ochib berilgan.

Kalit so'zlar: Ehtiyoj, ehtiyoj turlari, moddiy ehtiyoj, ma'naviy ehtiyoj, faoliyat, iyerarxiya va boshqalar.

Аннотация. В данной статье выражены проявления, формирование и виды личностных потребностей. Также по способности потребностей подробно раскрываются типы.

Ключевые слова: Потребность, виды потребности, материальная потребность, духовная потребность, активность, иерархия и др.

Annotation. This article expresses the manifestations, formation and types of personal needs. Also, according to the ability of needs, types are disclosed in detail.

Key words: Need, types of need, material need, spiritual need, activity, hierarchy, etc.

Inson ehtiyojlari, uning xulq-atvorini harakatga keltiruvchi kuchlarning tabiatи va mazmuni muammosi shaxs psixologiyasining bir qator jabhalarida markaziy о'rinni egallaydi. Shu kungacha inson xulq-atvorini belgilaydigan turli harakatga soluvchi kuchlar, niyatlarini tasniflashga ko'plab urinishlar bo'lgan. G'arb psixologiyasida psixik tahlil tizimlariga qarama-qarshi ravishda bir qator konsepsiylar paydo bo'ldi. Ular orasida A.Maslouning g'arbdan keng tarqalgan nazariyasi diqqatga sazovor. Uning asarlari amaliy tadqiqotlar va ko'p sonli xorijiy tadqiqotchilarning amaliy tavsiyalari uchun o'ziga xos muhim manba bo'lib xizmat qiladi. Shaxs ma'naviy ehtiyojlarini transformatsiyasini o'rganish va taqdim etishda biz xam ulardan foydalandik.

A.Maslouning konsepsiysi mohiyatini quyidagicha talqin qilsa bo'ladi. Inson ehtiyojlarini A.Maslou iyerarxik tamoyil asosida – quyidan yuqoriga qarab **besh pog'onada** tavsiiflaydi:

- asosiy fiziologik ehtiyojlar;
- xavfsizlikka bo'lgan ehtiyoj;
- muhabbat va ijtimoiy faollikkha bo'lgan ehtiyoj;

MUNDARIJA

- 3 **KIRISH SO'ZI**
- 4 **1-SHO`BA**
- ZAMONAVIY PSIXOLOGIYIK TADQIQOTLAR METODOLOGIYASI**
- 5 **Nazarov Akmal Mardonovich**
Innovatsion faoliyatni rivojlantirish - shaxs taraqqiyot garovi
- 13 **Atabayeva Nargis Batirovna**
Interpretation of the ideas of altruism in the works of eastern scientists
- 17 **Achilova Munira Mansurovna**
Pedagoglarda empatiya hissini rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik tadqiqotlardagi talqini
- 21 **Allamurodova Feruza Rustamovna**
Boshlang'ich sind o'qituvchilarida kommunikativ kompetentlik omillarining namoyon etilishi va rivojlanishi
- 23 **Ashrapov Nodirbek Namoz o`g`li**
Jahon psixologiyasida dinning roli va uning ijtimoiy psixologik xususiyatlari
- 26 **Axmakov Nazirjon Raxmatovich**
Dezadaptatsiyaning o'smir xulqida na'moyon bo'lishi haqida psixologik qarashlarning chet el adabiyotlarida yoritilishi
- 29 **Baqoyeva Maftuna Shuxratovna**
Maktab o'quvchilari orasida bulling holatining paydo bo'lishi hamda o'quv jarayoniga bo'lgan ta'siri
- 33 **Fayziyeva Mavluda Xudayarovna**
Konstruktiv psixologik himoya mexanizmi shakllanish omillari.
- 36 **Jabborov Azim Meyliqulovich**
Shaxsda diniy o'ziga xoslik shakllanishining psixologik qonuniyatları
- 39 **Khodjaeva Dilnovoz Djumoevna**
Characteristics of educational motivation of gifted students in research
- 42 **Mamatova Nazira Djurakulovna**
Oila barqarorligiga shaxslararo munosabatlar ta'sirining sharq mutafakkirlari asarlarida talqini
- 50 **Nazarova Manzura Mustafo qiz**
Socio-psychological characteristics of adaptation of foreign students to the educational system of uzbekistan
- 53 **Omonov Oybek Bekmurod o'gli**
O'smirlarda distruktiv xulq shakllanishida axborotlarni ahamiyati
- 55 **Ostanov Shuxrat Sharifovich**
O'spirinlik davrining ijtimoiy-psixologik muammolari va destruktiv xulq-atvorning o'ziga xos xususiyatlari
- 58 **Po'lotova Madina Shavkatovna**
Contradictions in the interaction of adolescents with deviant behavior and their socio-psychological characteristics
- 61 **Rajabova Go'zal Zarifovna**
O'zbek folklori va folklorshunosligining taraqqiyot davrlarining psixologik xususiyatlari
- 63 **Raximov Abdulatif Abdumuradovich**
Muvaffaqiyatga erishish motivlari tushunchasining bugungi kundagi zarurati
- 66 **Raxmonova D.Z**
Voyaga yetmaganlarda jinoiy xulq-atvorni o'rganishning metodologik imkoniyatlari
- 69 **Ro'ziqulov Faxriddin Rasulovich**
Nikoh-oila munosabatlarini ijtimoiy-psixologik tadqiq etish
- 72 **Shoniyazova Iroda Muradullayevna**
O'smirlarda affiliatsiya motivinining pedagogik-psixologik determinantlari

- 75 **Safarov Dilmurod Xalimovich**
Rahbarlik faoliyatining ijtimoiy ahamiyati va ijtimoiy-psixologik xususiyati
- 78 **Vahobova O'g'iloy Tolibjonovna**
Axborot muhitining yoshlar ijtimoiy normalari shakllanishiga ta'sirining psixologik jihatlari
- 81 **Xudoberganova Maqsuda Jumaniyazovna**
Oliy ta'lilda kafedra tizimidagi hamkorlikni o'rganishning ijtimoiy psixologik tavsiflari
- 84 **Кулиев Ёркин Каримович**
Характерные черты коррупции в сферы образования.
- 89 **Останакулов Алижон**
Состояние изучения проблемы деструктивного поведения в подростковом возрасте.
- 93 **Ropiev Madamin Yusuffjonovich, Elov Ziyodullo Sattorovich**
Identifikasiya jarayoni muammosining psixologiyada o'rganilishi
- 97 **Сафарова Ануша Суреновна**
Проблема интеграции психологического знания
- 99 **Усманова Мазнурा Наимовна**
Развитие психологии в узбекистане
- 101 **Beknazarov Ahmadjon Asamiddinovich, Lotipova Madina Davlatovna**
Nutqning ichki mexanizmining psixologik tavsifi
- 106 **Yuldasheva Dilafruz Shavkatovna**
Talabalarning ta'lim motivatsiyasining tasniflari
- 111 **II-SHO'BA
PSIXOLOGIK XIZMATNI KO'RSATISH MUAMMOLARI**
- 112 **Баротов Шариф Рамазонович**
Научно-практические основы создания психологической службы в узбекистане
- 122 **Axmedova Zarrina Jamilovna**
Boshlang'ich sinf o'quvchilar moslashuvining pedagogik-psixologik xususiyatlari
- 125 **Bobirov Davron Bobir o'g'li**
Huquqni muhofaza qiluvchi organlarga psixologik xizmat ko'rsatishning bugungi kundagi muammolari
- 127 **Boboyeva Feruza Nosirjonovna**
O'smirlarda iroda shakllanishining psixologik xususiyatlari
- 131 **Goyibnazarova Soxiba Shakarovna**
Oila munosabatlarida gender rollari va streotiplari muammosi.
- 133 **Hakimova Fazolat Xoshimovna**
Oilaning ta'lim-tarbiyaviy salohiyatini yaxshilashda ijtimoiy-psixologik xizmatlar
- 136 **Islomov Nurtoy Nomoz o'g'li**
Talabalarga ilmiy-didaktik atamalarni taqdim etish
- 137 **Kamilova Madina**
Huquqiy savodxonlik va shaxs ijtimoiy sifatlarining aloqadorlik omillari
- 140 **Ortiqov Akmal Qobulovich**
Harbiy jamoalarda psixologik xizmat ko'rshishda psixologik treninglarni ahamiyati
- 142 **Rajabov Paxlavon Faxriddin o'g'li**
Yoshlarda milliy tarbiya shakillanishining ijtimoiy-psixologik omillari
- 145 **Shomurodov Ibrohim Xusanmurot o'g'li**
Ekstremal vaziyatlarda shaxsni o'rganishning ijtimoiy-psixologik ahamiyati
- 151 **To'ymurodov Abdurahmon Shuhrat og'li**
Harbiy jamoalarga psixologik xizmat ko'rsatishning ijtimoiy-psixologik mexanizmlari
- 153 **Turobova M.A.**
Talabalarni oilaviy xayotga tayyorlashning psixologik jixatlari
- 155 **Akramova Feruza Akmalovna**
Oilaviy psixolog xizmat joriy etilishining metodologik muammolari
- 157 **Салихов Шохруҳ Мансурович**

Значение цифровизации в образовательном процессе

161 **Шоймардонова Мухсина Рахматовна**

Педагогические компетентности формирования позитивного отношения к инновационной деятельности у школьных учителей

166 **Barotov Xumoyun Sharifovich**

Jismoniy tarbiya fani o'qituvchilarining psixologik tayyorgarligini ta'minlashning psixologik asoslari

169

III-SHO`BA

TIBBIYOT VA SALOMATLIK PSIXOLOGIYASI

170 **Atajanova Layloxon Uktamovna**

Psixologik xavfsizlik nuqtai nazaridan insult kasalligi bo'lgan bemorlarda kasallikning ichki ko`rinishi

173 **Izbullayeva Saodat Azamatovna, Ganjiyev Feruz Furqatovich**

Bolalarda nutq turlarining psixologik tavsifi

176 **Jumayev Ulug'bek Sattorovich**

Sog'lom turmush tarzi – shaxs faoliyatining zaruriy komponenti sifatida

180 **Olimova Feruza Aslonovna**

Stressli holatlarga barqarorlikni shakllantirishining ijtimoiy-psixologik omillari

182 **Qosimova Sarvinoz Baxtiyorovna, Baxtiyorova Ferangiz Murodali qizi**

Rivojlanishida murakkab nuqsonlarga ega bo'lgan bolalarni tibbiy-psixologik-pedagogik o'rGANISH

186 **Ro'ziev Umar Muzafarovich**

O'spirinlarda ijtimoiy fobiyanı keltirib chiqaradigan omillar va holatlarining diagnostikasi

193 **Xayriyeva Maxtobxon Farxodovna**

O'smirlarda emotsiyonal zo`riqish holatini keltirib chiqaruvchi omillar

195 **Saidov Azamat Ismoilovich**

Yosh avlodni sog'lom turmush tarzi bo'yichatasavvurlarini shakllantirishning psixofiziologik xususiyatlari

199 **Салихов Тимур Мансурович**

Основные проблемы формирования здорового образа жизни учащихся начальных классов

203 **Холиков Комил Буронович**

Музыкальная деятельность и психофизиологические изменения человека

207 **Yunusxodjayeva X.S., Ibodullayev Z.R., Maxamatjanova N.M**

Covid-19 dagi xavotirli-depressiv buzilishlarda tibbiy-psixologik yordam tamoillari

210

IV-SHO`BA

SHAXSNING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK VA KASBIY RIVOJLANISH MUAMMOLARI

211 **Abdulloyev Komiljon Fayzulloyevich**

Tadbirkorlik faoliyatidagi shaxslararo munosabatlarning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari

214 **Abduqahhorova Shahnoza Abdurasul qizi**

Emotsional-frustratsion xususiyatlarni o'rGANISHNING psixologik ilmiy-nazariy asoslari

216 **Akbarova Maftuna Erkinjon qizi, Nazarov Akmal Mardonovich**

O'smirlarda ruhiy barqarorlikni ta'minlashning o`ziga xos psixologik xususiyatlari

220 **Bahodirova Sitora Nodir qizi**

Subyektiv nazoratga ega bo'lgan shaxslarda muloqotning ijtimoiy psixologik xususiyatlari

224 **Baratova Dilafro'z Olimjonovna**

Noto'liq oilalarda tarbiyalanayotgan bolalarning shaxsiga xos psixologik xususiyatlari.

226 **Beknazarova Lola Sadinovna**

O'qituvchi kasbiy faoliyatida ijodiyl-innovatsion ta'lim samaradorligini oshirishning psixologik xususiyatlari

231 **Haydarov Shoxjahon Shuxrat o'g'li**

- Bo'lajak muhandislar psixologik salomatligini kasbiy faoliyat doirasida tadqiq etilishi
235 **Jalolova Mohigul Odiljon qizi**
Harbiylar oilasida rollar taqsimoti to'g'risidagi ijtimoiy-psixologik tasavvurlarning o'ziga xosligi
- 237 **Jo'rayev Qo'ldoshjon Ismatullo o'g'li**
Kompetentlik va kompe-tentsiyalar shakllanishining uzluksizlik xususiyati
- 239 **Kudratov Akmaljon Ibodillayevich,**
Inson ehtiyojlarining iyerarxik tamoyillari va uni o'zgartirish prinsiplari
- 242 **Madrimova Feruza Bahram qizi**
Yoshlarda musiqiy qobiliyatlar namoyon etilishining psixologik imkoniyatlari
- 246 **Mirashirova Nargiza Anvarovna,**
Jahon psixologiyasida ijtimoiy psixologik portret tuzish muammosi
- 250 **Mustafayev Bexro'z Baxodir o'g'l**
Bo'lajak ichki ishlar xodimlarining kasbiy faoliyatiga moslashuvining psixologik omillari
- 252 **Nabiyev Muhrodbek Bobirovich**
Xojagon-naqshbandiya ta'limoti rashhalarining shaxs kamolotidagi o'rni
- 255 **Niyozova Zaria Otabek qizi, Rustamov Shavkat Shuhrat o'g'li**
Psixologiyada manipulatsion ta'sirlardan himoya qilishni o'rganish
- 258 **Olimov Laziz Yarashovich**
Sud-psixologik ekspertizalarni tashkil qilish va uni o'tkazishning tashkiliy-huquqiy asoslari
- 263 **Qodirova Dilnoza Murtazoyevna**
Bo'lajak psixologlarning matematik kompetentligini oshirishning psixologik xususiyatlari
- 266 **Rahmatova Nasiba Sobirovna**
Iroda tashqi ta'sirlarni yengishning psixologik mexanizmi
- 269 **Saidov Jasurbek Jahanovich**
Boshqaruv va liderlik mahorati
- 271 **Saitova Nozima**
O'smirlarda axborot oqimiga tobelikni keltirib chiqaruvchi psixologik omillar
- 273 **Sayfulloeva Aziza G'ulomjonovna**
O'smirlarda psixologik muhofaza muammosi haqida mutaxassislarning adabiyotlaridagi fikrlari
- 276 **Sobirova Madinabonu Jamshid qizi**
Tarbiyasi qiyin o'smirlar bilan ishlashning o'ziga xos xususiyatlari
- 280 **Temirov Ma'ruf Shuhrat o'g'li**
Talabalarda shaxs tushunchasini shakllantirish
- 282 **Tosheva Mohinur Yusupovna**
O'smirlarda (11-15 yosh) stressga barqarorlikni taminlashning psixologik omillari
- 286 **Turopova Ma'mura Safar qizi**
Bo'lajak tarbiyachilarda kasbiy tayyoragarlik rivojlantirishning psixologik moxiyati
- 289 **Umarova Zarnigor Raxmatillo qizi**
O'smirlarda oilaviy nizolar haqida ijtimoiy tasavvurlarni shakllantirish
- 292 **Umarova Zarnigor Raxmatillo qizi**
O'smirlarda oilaviy nizolar haqida ijtimoiy tasavvurlarni shakllantirish
- 294 **Yaxyoyeva Gulhayo Murot qizi**
O'smir o'quvchilarda kasbiy mas'ulyat hissini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari
- 296 **Yulchiyeyva Z.N**
Zamonaviy rahbar shaxsining kompetentligi va unga qo'yiladigan ijtimoiy-psixologik talablar
- 298 **Aminova Gulnoza Nasritdinovna**
MTT tarbiyachilari kommunikativ kompetentligining ilmiy-nazariy asoslari
- 301 **Kulatova S.Y**

- O'smirlarda axborotga tobeklarni yuzaga kelishida psixologik omillar
 304 ***Haydarov Shaxriyor Shuxrat o'g'li***
 Bo'lajak muhandislarda psixologik salomatlikni rivojlantirishning psixologik asoslari va imkoniyatlari
- 307 ***Шарифова Махлиё Зариф кизи***
 Психологические особенности формирования самостоятельной трудовой деятельности студентов
- 309 ***Yaxyayeva Umida***
 kreativ tafakkurni shakllantirishning o'ziga xos xususiyatlari
- 312 ***Beknazarov Ahmadjon Asamiddinovich, Latipov Lochinbek Abdulatipovich***
 Horijiy davlatlarning oliv harbiy ta'lim muassasalarida tarbiya va kasbiy javobgarlikni shakllantirish xususiyatlari
- 319 ***Yo'ldashev Djamshid Razzakovich, Latipov Lochinbek Abdulatipovich, Beknazarov Ahmadjon Asamiddinovich***
 Harbiy rahbarlar muomala hamkorligi negizi sifatida
- 322 ***Maksadova Mexriniso Saykhonovna***
 Psychological fundamentals of formation of qualities attributes and of primary school teachers
- 326 ***Nusratova Mexriniso Baxshilloyevna***
 Bo'lajak psixologlarda altruistik xulqni rivojlantirishning psixologik mexanzimlari
- 332 ***Baratov Shuxrat Sharifovich***
 Bo'lajak bojxona xizmatchilarida psixologik qobiliyatlarni shakllantirish psixologik muammo sifatida
- 334 ***Karshiyeva Dilafruz Suyunovna***
 Professional stress factors in pedagogical activity
- 340 ***Садыкова Элеонора Искандаровна, Усманова Манзура Наимовна***
 Психологические особенности стресса у студентов во время экзаменов
- 344 **V-SHO`BA**
AMALIYOTCHI PSIXOLOGNI INNOVATSION FAOLIYATGA TAYYORLASH MUAMMOLARI
- 345 ***Atabayeva Nargis Batirovna, Sobirova Umidaxon Abduxalim qizi***
 Rahbarlarda ijtimoiy psixologik kompetentlikni rivojlantirishning amaliy imkoniyatlari
- 348 ***Axmedova Dilnoza Eshnazar qizi***
 Kredit modul tizimida talabalarning mustaqil ta`limini tashkil etishning modelini ishlab chiqish va asoslash.
- 351 ***Boboyeva Feruza Azimjonovna***
 Yoshlarni mustaqil fikrillashga o'rgatishning ijtimoiy-psixologik mexanzimlari
- 354 ***Gadaeva A***
 Psychological characteristics of addiction to computer games
- 357 ***Ibragimova Zarnigor orifjon qizi***
 Ijtimoiy tarmoqlarning psixologik ta'siri
- 360 ***Ikromova Sitora Akbarovna***
 O'smir yoshlarda mafkuraviy immunitet shakllantirish asoslari
- 362 ***Jonpo`lotova Manzura Jahon qizi, Ismatova Dilafruz To`ymuradovna***
 Virtual olamning o'smirlar hayotiga ko`rsatayotgan ta`sirlari va uning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari.
- 366 ***Jumayev Nodir Zayniddinovich***
 Maktabgacha yoshdag'i o'quvchilarning intellektual qobiliyatlarini rivojlantirishning ijtimoiy psixologik xususiyatlari
- 368 ***Muxammadiyeva Kamuna Orifxon qizi,***
 Ota-onaning bolaga munosabati – dolzarb ijtimoiy-psixologik muammo sifatida
- 371 ***Quvataliyev Mirzamaxmud Xabibulloyevich***
 Talabalarning universitet ta'lim sharoitlariga moslashuvining ijtimoiy-psixologik jihatlari

- 374 **Roziqova Malika**
Baynalminal oilalarning ijtimoiy-psixologik xususiyatlarini o`rganish ijtimoiy psixologik muammo sifatida.
- 376 **Sabrina Kamolova**
Chet ellik talabalarning ijtimoiy-psixologik moslashuvi: jarayon, qobilyat, natija sifatida
- 383 **Tovbayeva Muqaddam Safarovna**
Oilada despotizmni namoyon bo`lishining etnik omillari
- 386 **Барноев Бекзод Баҳрам уғли**
Психологические особенности исследования подростков склонных к совершению преступлений
- 390 **Gadoyeva A**
Kompyuter o‘yinlariga tobelikning psixologik xususiyatlari
- 392 **Жалолов Турсунбек Садриддинович**
Основе эффективного использования программы spss педагогами-психологами
- 394 **Насимжанова Махсума Мажидовна**
Аккультурация как межкультурная коммуникация
- 397 **Хасанов Р.А., Саномян Сурен**
Мотивация достижения успеха как основа отбора в соревновательной деятельности
- 400 **Beknazarov Ahmadjon Asamiddinovich, Yo'ldashev Djamshid Razzakovich**
Saydjanov Farxod Madraximovich
Askarning jangovar xizmatga tayyorgarligini empirik matematik statistik tahlili
- 408 **Abdullayeva Dilbar Ubaydullayevna**
Onaning “men konsepsiya”siga xos xususiyatlar hamda farzandning unga bo‘lgan munosabati o‘rtasidagi aloqadorlik
- 412 **Hamroyev Jasurbek Umedovich, Ostanov Shuxrat Sharifovich**
The role of artificial intelligence in the study of socio - psychological characteristics of modern youth
- 415 **Saydjanov Farxod Madraximovich, Beknazarov Ahmadjon Asomiddinovich,**
Yo'ldashev Djamshid Razzakovich
Yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning o‘ziga xos xususiyatlari
- 422 **Нарзикулова Фируза**
Анализ развития мотивационно-ценостного компонента, как социально-психологическая особенность в профессиональной деятельности педагога